

Fonden for Almen Praksis

*Vejledning om tilskudsberettiget efteruddannelse gældende for
selvvalgt og systematisk efteruddannelse*

2016

Juli

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
1. Hvem er tilskudsberettiget?	2
2. Din personlige efteruddannelseskonto	2
2.1. Hvordan får jeg oplysninger om min konto?	2
2.2. Hvad kan kontoen bruges til?.....	2
2.3. Udbetaling fra kontoen.....	3
2.4. Tilskud indberettes som B-indkomst	4
2.5. Toårsreglen og dispensation.....	4
2.6. Ophør fra praksis.....	4
2.7. Aflysning af kursus	4
3. Refusion for kursusaktiviteter	5
3.1. Ansøgninger skal sendes elektronisk	5
3.2. Stikprøvekontrol.....	5
3.3. Forældelse af krav om godtgørelse	5
4. Refusion for studiemateriale	5
5. Refusion for decentral gruppebaseret efteruddannelse (DGE)	6
5.1. Organisering af DGE-grupperne	7
5.2. Refusion for deltagelse i DGE-gruppemøder.....	7
6. Godkendelse af kurser, kongresser og lignende.....	7
6.1. Godkendelseskrav	7
6.1.1. Indholdsmæssige krav	8
6.1.2. Kursusledelse og sponsorering.....	8
6.1.3. Evaluering og registrering.....	8
6.1.4. Krav i forhold til afviklingsform.....	8
6.1.5. Systematisk efteruddannelse	9
6.2. Ansøgning om godkendelse	10
6.2.1. Informationskrav til ansøgninger fra kursusudbydere	10
6.2.2. Informationskrav til ansøgninger fra enkeltlæger	11
6.2.3. Anke	11
7. Hvor kommer midlerne fra?.....	11
7.1. Regionerne	11
7.2. Administrationsudvalget	11
7.3. Ekstraordinær tildeling af midler og renteindtægter	11
8. Om Fonden for Almen Praksis.....	12
8.1. Efteruddannelsessekretariatet.....	12
8.2. Fagligt Efteruddannelsesudvalg	12
9. Bilag	13

Forord

I denne vejledning kan du læse om, hvordan du opnår tilskud til såvel din selvvalgte som systematiske efteruddannelse. I overenskomsten mellem PLO og RLTN fra 2014 er der indgået en aftale om systematisk efteruddannelse til alle praktiserende læger. En række af de krav, der er for at opnå tilskud til den systematiske efteruddannelse, er de samme, som er gældende for den selvvalgte efteruddannelse. Der er dog en række særlige krav, som vedrører tilskuddets størrelse og efteruddannelsesaktiviteternes faglige indhold. Dette er beskrevet i afsnit 2.2 og 6.1.5. I vejledningen findes ligeledes oplysninger om DGE-ordningen, som også kan indgå som en del af den systematiske efteruddannelse.

1. Hvem er tilskudsberettiget?

Følgende har ret til at modtage refusion for selvvalgt og systematisk efteruddannelse i henhold til overenskomsten mellem PLO og RLTN:

- Læger, der er tildelt ydernummer og arbejder efter overenskomst om almen praksis mellem PLO og RLTN.
- Ansatte læger, der arbejder efter overenskomst om almen praksis, læger jf. § 16, stk. 8 og § 20, stk. 1 og 3. Derudover er generationsskifte jf. § 19 også tilskudsberettiget.
- De færøske praktiserende læger, der er tilsluttet Landsoverenskomsten mellem De Færøske Sygekasser, MSF, og kommunelægeforeningen på Færøerne, KLF, er tilsluttet Fonden for Almen Praksis på samme vilkår som de praktiserende læger i Danmark.
- Uddannelseslæger i praksisamanuensisfase II og III (Se særlig vejledning).
- Ansatte læger på regions- eller udbudsklinikker er berettiget til tilskud for systematisk efteruddannelse.

Følgende er ikke tilskudsberettigede:

Vikarer og læger ansat efter § 21, tjenestemand- og kommunalansatte læger eller læger ansat på andre lignende vilkår samt læger med vagtydernummer, uanset at de er medlem af PLO.

2. Din personlige efteruddannelseskonto

Når du er registreret i fonden som tilskudsberettiget, får du din egen efteruddannelseskonto. Kontoen giver et overblik over, hvor meget der er indsat, hvor meget der er udbetalt, og restbeløbet/-dage der er til rådighed.

Du er tilskudsberettiget fra og med den dato, regionen oplyser om overtagelse af praksis eller ansættelsesdato, og du skal således ikke først „spare op” på din konto. Beløbets størrelse udgør en forholdsmæssig andel af årets rådighedsbeløb alt efter overtagelsestidspunkt. Som nystartet læge modtager du en kontomeddelelse og en velkomsthilsen fra fonden. Af administrative årsager kan der gå et stykke tid efter opstart, før du hører fra os.

2.1. Hvordan får jeg oplysninger om min konto?

Som tilskudsberettiget modtager du i starten af året et kontoudtog. Herudover er det muligt at få ajourførte oplysninger om forbruget på kontoen ved at gå ind på laeger.dk / PLO / Efteruddannelse / Kursusrefusion. Når du klikker på linket, åbnes en ny fane. Her skal du logge på med dit personlige NemID.

2.2. Hvad kan kontoen bruges til?

Efteruddannelseskontoen kan bruges til delvis dækning af tabt arbejdsfortjeneste, transportudgifter og kursusgebyr, herunder udgifter til ophold i forbindelse med kursusaktiviteter, samt refusion af

studiemateriale. Kontoen kan også bruges til honorering for deltagelse i gruppemøder (decentral gruppebaseret efteruddannelse, DGE), hvis gruppen er tilmeldt Fonden for Almen Praksis via en af de regionale efteruddannelsesvejledere.

Rådighedsbeløbet varierer fra år til år. I 2016 er der tildelt 15.800 kr. til selvvalgt efteruddannelse og studiematerialer. Derudover ydes der tilskud til 3 kursusdage pr. år inden for den systematiske efteruddannelse.

Der ydes tilskud efter nedenstående satser, som er fastlagt af fondens bestyrelse og gældende for udbetalinger til aktiviteter afholdt efter 1. oktober 2015.

Systematisk efteruddannelse		
Tabt arbejdsfortjeneste for en hel kursushverdag:		4.500 kr.
Tabt arbejdsfortjeneste for en halv kursushverdag:		2.250 kr.
Kursusgebyr samt udgifter i forbindelse med ophold, pr. godkendt kursusdag (inkl. weekend) - standardkursusudgift:	max.	1.500 kr.
Kursusgebyr samt udgifter i forbindelse med ophold, pr. godkendt kursusdag (inkl. weekend) – særligt godkendte aktiviteter**:	max.	2.400 kr.
Transportudgifter pr. kursusaktivitet eller pr. adskilt gruppe af kursusdage:*	max.	1.500 kr.
Selvvalgt efteruddannelse		
Tabt arbejdsfortjeneste for en hel kursushverdag:		2.600 kr.
Tabt arbejdsfortjeneste for en halv kursushverdag:		1.300 kr.
Kursusgebyr samt udgifter i forbindelse med ophold, pr. godkendt kursusdag (inkl. weekend):	max.	2.400 kr.
Transportudgifter pr. kursusaktivitet eller pr. adskilt gruppe af kursusdage:*	max.	1.500 kr.
DGE-ordningen		
Gruppemøde på hverdage med start kl. 15.00 eller tidligere:		1.150 kr.
Gruppemøde på hverdage med start efter kl. 15.00 eller i weekender:		600 kr.
Studiemateriale		max. 25 % af rådighedsbeløb

* For Lægedage gælder, at der kan refunderes op til 2.000 kr. i transport.

** Kan kun ydes efter særlig godkendelse fra Fagligt Efteruddannelsesudvalg

For at der kan udbetales compensation for tabt arbejdsfortjeneste, skal efteruddannelsesaktiviteten afholdes på hverdage i tidsrummet kl. 8.00-18.00. Aktiviteten skal have en varighed på mindst 3 effektive timer for at være tilskudsberettiget som en halv dags aktivitet eller mindst 5 effektive timer for at være tilskudsberettiget som en hel dags aktivitet. Omfanget af refusion vil blive beregnet i forhold til den konkrete aktivitet. Aktiviteten kan således både godkendes til refusion i dets fulde omfang og alene for dele af den samlede aktivitet.

Transporttid tæller ikke med i beregningen af, om aktiviteten kan godkendes som halv- eller heldagsaktivitet. For at der kan ydes godtgørelse for kursusgebyr (selvvalgt efteruddannelse) og transportudgifter, skal efteruddannelsesaktiviteten have en varighed af mindst 2 effektive timer.

2.3. Udbetaling fra kontoen

Tilskud fra fonden udbetales til den NEM-konto, der er knyttet til enten dit CPR-nummer eller praksis' CVR-nummer. Udbetalinger til en privat konto skatteindberettes på CPR-nummer, mens udbetalinger til praksis/lægehuset skatteindberettes på CVR-nummer. Ved ændring af praksis' CVR-nummer skal du kontakte Fonden for Almen Praksis via mail euf.plo@dadl.dk.

2.4. Tilskud indberettes som B-indkomst

Alle udbetalinger fra Fonden for Almen Praksis indberettes til skattevæsenet som B-indkomst, der er arbejdsmarkedsbidragspligtig (oplysningssedlens rubrik 36). Hvis du ikke ønsker at blive personligt beskattet, skal du huske at vælge din praksiskonto, når du ansøger om refusion.

Godtgørelsen dækker delvist indtægtstab samt helt eller delvist udgifter i forbindelse med efteruddannelsesaktiviteterne. Den udbetalte godtgørelse skal indgå i den personlige indkomst vedrørende selvstændig virksomhed, og de konkrete udgifter kan fradrages i regnskabet. Det er dit eget ansvar at dokumentere beløbets anvendelse over for skattevæsenet.

2.5. Toårsreglen og dispensation

Du kan løbende trække på din efteruddannelseskonto til godkendte efteruddannelsesaktiviteter. Det er muligt at udskyde trækket i op til et år, dvs. at midler indbetalt på kontoen i løbet af 2015 senest skal være anvendt den 31. december 2016. Fremadrettet vil dette også gøre sig gældende for den systematiske efteruddannelse. Ansøgning om refusion af 2015-aktiviteter skal derfor være fonden i hænde i god tid inden udgangen af 2016.

Tildelte midler – udover den samlede tildeling for indeværende år – der ikke er brugt inden udgangen af 2016, tilbageføres til Fonden for Almen Praksis til fornyet uddeling til alle aktive læger. Det betyder, at hvis du sammenlagt for 2015 og 2016 har mindre end 15.800 kr. stående på din konto til den selvvalgte efteruddannelse, får du *ikke* tilbageført midler. Hvis du derimod har mere end 15.800 kr. stående på din konto pr. 31. december 2016, tilbageføres det beløb, der overstiger de 15.800 kr.

Toårsreglen giver gode muligheder for at planlægge efteruddannelsen og udnytte midlerne på kontoen. **Der ydes derfor ikke dispensation fra toårsreglen**, hverken med begrundelse i sygdom, barsel, orlov, kursusaflysning eller andet.

2.6. Ophør fra praksis

Efteruddannelseskontoen er personlig og kan ikke overdrages fra sælgende til købende læge. Ved ophør kan du anvende et eventuelt restbeløb på kontoen inden for toårsreglens rammer, og der gives ikke yderligere tildelinger i perioden. Tilskud til ophørte læger ydes efter gældende regler for deltagelse i tilskudsberettigede aktiviteter. Midler, der ikke bruges inden for toårsreglens rammer, tilfalder herefter fonden. Hvis en læge dør, tilfalder evt. ubrugte midler ligeledes fonden.

2.7. Aflysning af kursus

Hvis et kursus aflyses mindre end 48 timer før kursusstart på grund af akut opstået sygdom hos kursusudbyderen, eller hvis du ikke kan deltage på grund af akut sygdom hos et nærtstående familiemedlem, kan du få kompensation for den første halve dags tabte arbejdsfortjeneste.

Hvis du må aflyse kurset som følge af *egen sygdom*, godtgør fonden ikke tabt arbejdsfortjeneste, idet du her vil være omfattet af Administrationsudvalgets regler om sygedagpenge.

Eventuel kursusafgift/transport søges refunderet af kursusudbyderen, og kun hvis denne giver skriftligt afslag, kan fonden undtagelsesvis godtgøre dokumenterede udgifter inden for godkendelsesrammen for det pågældende kursus.

3. Refusion for kursusaktiviteter

For at kunne søge refusion i Fonden for Almen Praksis er det en forudsætning, at kursusaktiviteten er godkendt af Fagligt Efteruddannelsesudvalg, og at du selv har deltaget. Din konto kan ikke bruges til dækning af kurser for amanuenser, vikarer eller andre i din praksis, selvom du godkender det.

Du kan ikke søge dine kursusudgifter godtgjort, før kurset er afholdt.

3.1. Ansøgninger skal sendes elektronisk

Refusion for kursusaktiviteter skal søges elektronisk. Det gør du ved at gå ind på laeger.dk / PLO / Efteruddannelse / Kursusrefusion. Når du klikker på linket, åbnes en ny fane. Her skal du logge på med dit personlige NemID. Hvis du har brug for hjælp til den elektroniske ansøgning, er du meget velkommen til at kontakte os på 35 44 84 98 eller euf.plo@dadl.dk.

3.2. Stikprøvekontrol

Der udtages tilfældigt 10-15 % ansøgninger med dokumenterbare udgifter (for eksempel kursusgebyr, hotelophold, flyrejse) til stikprøvekontrol. Når en ansøgning er udtaget til stikprøvekontrol, kan den ikke refunderes, før dokumentation er modtaget.

3.3. Forældelse af krav om godtgørelse

Kravet om godtgørelse af godkendte efteruddannelsesaktiviteter forældes samtidig med midlerne på din konto, jf. toårsreglen. Det betyder med andre ord, at aktiviteter, der blev afholdt i 2015, skal være søgt refunderet inden primo december 2016. Du bør dog altid indsende en elektronisk ansøgning umiddelbart efter endt kursusaktivitet, så sekretariatet kan ekspedere anmodningerne løbende. Ekspeditionstiden er normalt på 2-3 uger, men kan i spidsbelastede perioder (f.eks. efter Lægedage og op til jul) være op til den dobbelte.

Hvis du ønsker at søge refusion for en aktivitet, der ikke allerede er godkendt, skal du først søge aktiviteten godkendt gennem Efteruddannelsessekretariatet. Her kan du forvente en ekspeditionstid på 1-2 måneder. Dette kan betyde, at kravet om refusion forældes, hvis ansøgningen indsendes lige op til årsskiftet.

Du kan ikke ansøge om refusion, hvis din konto er brugt op. Fonden foretager kun registrering af kursusaktiviteter mv., der giver anledning til udbetaling.

4. Refusion for studiemateriale

Op til 25 % af rådighedsbeløbet for den selvvalgte efteruddannelse kan anvendes til „anden godkendt efteruddannelse” (selvstudium) som f.eks. lærebøger og e-læringsbaseret undervisningsmateriale.

Studiematerialet skal - i lighed med kurser - godkendes som tilskudsberettiget af Fagligt Efteruddannelsesudvalg. Studiematerialet skal kunne opfylde kravene om at give dig ny eller opdateret viden med klinisk relevans for det daglige arbejde i praksis. Materiale beregnet til almindelig klinik- eller kontordrift kan ikke godkendes.

Refusion for studiemateriale skal søges via laeger.dk / PLO / Efteruddannelse / Kursusrefusion. Når du klikker på linket, åbnes en ny fane. Her skal du logge på med dit personlige NemID. Du får en oversigt over godkendt studiemateriale, når du starter din ansøgning. Hvis studiematerialet ikke allerede er godkendt, sendes din ansøgning videre til godkendelse hos den faglige konsulent i Fagligt Efteruddannelsesudvalg.

Hvis du er i tvivl, om studiematerialet er tilskudsberettiget, kan du vedlægge en begrundet ansøgning. Kopi af omslag samt nærmere beskrivelse af indhold kan også bruges.

Det er vigtigt, at ansøgningen er bilagt dokumentation for, at betaling har fundet sted, f.eks. udskrift af bankoverførsel eller lignende, ligesom titlerne – og meget gerne også forfatter og eventuelt ISBN-nummer på det indkøbte studiemateriale – skal fremgå tydeligt. Hvis du er i tvivl om, hvad du skal indsende, er du meget velkommen til at kontakte sekretariatet på 35 44 84 98 eller euf.plo@dadl.dk.

Eksempler på studiemateriale, der godkendes:

- Fagbøger rettet mod medicinstudiet og andre akademiske sundhedsuddannelser, dog ikke bøger i grundfag. Godkendt er f.eks. Medicinsk kompendium, Nordisk lærebog i pædiatri, Fakta om arbejdsmiljøet, Motivational Interviewing.
- E-bøger godkendes på lige fod med fysiske titler. Dog godkendes kun køb af ét eksemplar (én fysisk eller én e-bog med samme titel).
- Abonnementer på danske og udenlandske tidsskrifter, Månedsskrift for almen praksis og Ugeskrift for Læger, dog *kun* i elektronisk udgave.
- Softwareprogrammer til fagligt undervisningsbrug, f.eks. Body-works, Medibox, Cochrane Library, Prime Practice.
- Miniskelet, fleksibel hvirvelsøjle, akupunkturdukke.

Eksempler på studiemateriale, der ikke godkendes:

- Bøger, der er målrettet grundfagene på medicinstudiet, f.eks. Kemi, Fysiologi grundbog, Histologi, Immunologi.
- Bøger målrettet andre faggrupper, f.eks. sygeplejebøger m.m.
- Skønlitteratur, hobbybøger, bøger til venteværelset, selvhjælpsbøger.
- Ordbøger, f.eks. engelsk-dansk/dansk-engelsk.
- Opslagsværk, f.eks. Klinisk Ordbog.
- Midler til drift af praksis, f.eks. stetoskop, hardware, herunder PC/bærbar PC, modem/internetopkobling, videoafspiller, telefax, iPhone/smartphone og iPad.
- Software til kontordrift, f.eks. lægesystemer til drift af praksis, Windows, WordPerfect.
- Administrationsbøger, f.eks. attestsamlinger, lægemiddelkataloger, pc-håndbøger.
- Videokamera.
- Projektor.

5. Refusion for decentral gruppebaseret efteruddannelse (DGE)

En tredje mulighed for at trække på din personlige konto er deltagelse i decentral gruppebaseret efteruddannelse. Decentral gruppebaseret efteruddannelse er lokalt sammensatte grupper af læger, der holder en række møder eller aktiviteter, hvor gruppen selv har valgt emnerne. Til at støtte grupperne er der ansat en række efteruddannelsesvejledere fordelt i de enkelte regioner samt en på Færøerne.

Efteruddannelsesvejlederne tager initiativ til, at alle praktiserende læger i regionen får tilbud om at indgå i en decentral gruppe. Når en gruppe etableres, tager de kontakt til en efteruddannelsesvejleder, der godkender gruppen. Efterfølgende kontakter vejlederen Fonden for Almen Praksis, der opretter DGE-gruppen som refusionsberettiget. Du kan også selv kontakte vejlederen i din region. Navn og telefonnummer kan du finde på laeger.dk / PLO / Efteruddannelse / DGE-ordningen - eller få oplyst hos fondens sekretariat på 35 44 84 98 eller euf.plo@dadl.dk.

5.1. Organisering af DGE-grupperne

Fagligt Efteruddannelsesudvalg har udarbejdet følgende retningslinjer for grupper i den decentrale efteruddannelse:

- Gruppen skal have et passende antal medlemmer, typisk 8-12. Gruppestørrelsen afpasses lokale forhold.
- Der skal være en gruppeleder.
- Gruppen skal i fællesskab udarbejde en efteruddannelsesplan ud fra behov og ønsker med angivelse af emne/tema for hvert møde. Planlægningsmøde indgår som refusionsberettiget efteruddannelsesaktivitet.
- Indholdet af uddannelsesplanen skal være planlagt af gruppen uden indflydelse fra medicinindustrien.
- Det skal tilstræbes at mødes 3-4 gange pr. halvår, og gruppen skal selv indkalde til møde.
- Der skal tilstræbes evaluering af alle møder. Vejlederen vil være behjælpelig med udvikling af brugbare redskaber til evaluering i samarbejde med gruppelederne.
- Man kan godt være medlem af flere efteruddannelsesgrupper samtidigt.
- Grupperne må gerne dannes på tværs af regionerne.
- Grupperne kan arrangere studieture, der oprettes og godkendes efter reglerne for kursusaktiviteter.
- Gruppemøderne må ikke være sponsorerede, dvs. firmaer el. lign. må ikke bidrage med økonomi til gruppen.

Vejledning om hvordan de decentrale efteruddannelsesgrupper kan indrette deres organisation og økonomi, kan rekvireres hos efteruddannelsesvejlederne.

5.2. Refusion for deltagelse i DGE-gruppemøder

For at opnå tilskud og kunne søge refusion i fonden skal gruppen, via en efteruddannelsesvejleder i den pågældende region, registreres i fonden med gruppens navn, antal medlemmer og gruppelederens navn. Den enkelte læge registreres ikke selvstændigt. Gruppelederen udskriver et refusionsskema, som udfyldes under møderne. Refusionsskema findes via laeger.dk / PLO / Efteruddannelse / DGE-ordningen. 1-2 gange årligt indsender gruppelederen refusionsskemaet til vejlederen med angivelse af den faktiske deltagelse. Vejlederen indsender refusionsskemaet til fonden. Skemaet danner grundlag for udbetaling og indgår som statistisk materiale til vejlederenes årsrapport.

Tilskuddets størrelse afhænger af mødets starttidspunkt, jf. sætterne i afsnit 2. Der kan ikke søges om dækning af transportudgifter i forbindelse med møder i decentrale grupper. Bemærk at der er mulighed for at gennemføre gruppemøder som systematisk efteruddannelse, hvis de opfylder de krav, der er beskrevet i kapitel 6.

6. Godkendelse af kurser, kongresser og lignende

En efteruddannelsesaktivitet skal godkendes og registreres i Fonden for Almen Praksis som tilskudsberettiget, for at der kan hæves tilskud fra din konto.

6.1. Godkendelseskrav

Der stilles nedenstående krav til selvvalgte og systematiske kurser, kongresser og lignende, for at der kan opnås tilskud fra Fonden for Almen Praksis.

6.1.1. Indholdsmæssige krav

1. Det faglige indhold skal omhandle emner beskrevet i målbeskrivelsen for almen medicin og skal have en sådan karakter, at det må antages at styrke diagnosticeringen og behandlingen af patienter i almen praksis og/eller organisering af almen praksis.
2. Godkendelsen afhænger af en positiv vurdering af kursets relevans i forhold til det nuværende og fremtidige arbejde i almen praksis. At et kursus er godkendt tidligere, skaber ikke præcedens for, at kurset også fremadrettet vil kunne godkendes.
3. Aktiviteten skal markedsføres i overensstemmelse med det faglige program, og hovedvægten af kurset skal have en klar faglig karakter i forhold til arbejdsopgaverne i almen praksis.
4. Kurser i alternativ medicin kan som udgangspunkt ikke godkendes.

6.1.2. Kursusledelse og sponsorering

5. Efteruddannelsen skal som udgangspunkt have aktivt praktiserende læger som deltagere i planlægningsprocessen og kursusledelsen. Kursusledere, der ikke er aktive praktiserende læger, men som kan dokumentere stor indsigt i almen praksis, vil undtagelsesvis kunne godkendes.
6. Kurser, hvor medicinalindustrien står for tilrettelæggelsen, varetager sekretariatsfunktion eller medvirker på selve kurset, kan ikke godkendes.
7. Medicinalindustrien eller relaterede organisationer må ikke have direkte eller indirekte indflydelse på indhold, form eller valg af undervisere. Ligeledes kan kurser planlagt af selvstændige kursusudbydere, der arrangerer kurser på vegne af medicinalindustrien, heller ikke godkendes.
8. Kurser, der er sponsorerede af medicinalindustrien, kan ikke godkendes. Som sponsorering betragtes - ud over dækning af de direkte kursusudgifter - dækning af rejseomkostninger, ophold og lignende tilknyttede ydelser.
9. Kurser, der er sponsorerede af andre end medicinalfirmaer, eksempelvis interesseorganisationer og private eller offentlige kursusudbydere, kan godkendes efter en konkret vurdering af det enkelte kursus og sponsorat.

6.1.3. Evaluering og registrering

10. Evalueringsmetoden skal angives ved ansøgning om godkendelse af aktiviteter som selvvalgt efteruddannelse.
11. Danske udbydere skal kunne dokumentere, om personer, der modtager refusion, har deltaget i efteruddannelsesaktiviteten. Dette skal ske ved en simpel registrering af fremmøde.

6.1.4. Krav i forhold til afviklingsform

Geografi:

12. Efteruddannelsesaktiviteten skal som hovedregel afholdes i EU eller Norden. Når en væsentlig del af aktivitetens læringsmål kun kan opnås i et land uden for EU, kan aktiviteten godkendes til afvikling uden for EU.

Uddannelsesforløb:

13. Uddannelsesforløb, der omfatter en række af kurser/moduler og som uddanner deltagerne til specialfunktioner (f.eks. et diplomkursus eller lignende), kan ikke i sin helhed godkendes. Udvalgte, relevante moduler af en samlet uddannelse kan dog godkendes. Uddannelsesforløb, der tilsigter en bred opdatering inden for de almenmedicinske kerneområder, vil også kunne godkendes.
14. Kurser, der er tilrettelagt med henblik på en tilegnelse af faglig specialviden og færdigheder, som ligger uden for de almenmedicinske kerneområder såsom flyvemedicin, fængselslæge og tillidsmandsvirksomhed, kan ikke godkendes. Kursusforløb, der omhandler kompetencer, der forventes at kunne udbredes til almen praksis inden for en kortere tidshorisont, vil kunne godkendes.

Kongresser:

15. Nordisk kongres for almen medicin samt WONCAs kongresser er forhåndsgodkendte.
16. Andre kongresser, der er arrangeret for og af praktiserende læger eller sammenslutninger af praktiserende læger i Norden og EU, kan efter konkret vurdering godkendes.
17. Kongresser, der er arrangeret af to eller flere faggrupper i fællesskab, hvor hovedtemaet er tværfaglig behandling af bestemte sygdomme eller patientgrupper relevante for almen praksis, kan godkendes.
18. Andre internationale almenmedicinske kongresser og lignende internationale almenmedicinske kursusaktiviteter kan godkendes efter individuel vurdering.
19. Kongresser, der er arrangeret af andre end sammenslutninger af praktiserende læger og med en anden primær målgruppe end praktiserende læger, kan ikke godkendes. Dog kan eventuelt deltagende praktiserende læger bevilges individuel refusion, hvis indholdet har særlig relevans for den deltagende læges praksis. Det forudsættes, at det faglige indhold omhandler emner inden for målbeskrivelsen for almen medicin.

Praksisnær og gruppebaseret efteruddannelse:

20. Praksisnære efteruddannelsesaktiviteter kan godkendes, såfremt de opfylder ovenstående kriterier.

6.1.5. Systematisk efteruddannelse

21. For at gennemføre efteruddannelsen som systematisk efteruddannelse skal indholdet være inden for de temaer, der er vedtaget af Fonden for Almen Praksis. Temabeskrivelserne er vedhæftet vejledningen som bilag.
22. Efteruddannelsesaktiviteter godkendt som systematisk efteruddannelse evalueres af Efteruddannelsessekretariatet i Fonden for Almen Praksis. Kursusudbydere af kurser godkendt som systematisk efteruddannelse er forpligtet til at indsende en liste med navne og e-mailadresser på kursusedtagere og -ledere til euf.plo@dadl.dk senest en uge inden kursusstart.

6.2. Ansøgning om godkendelse

Som hovedregel skal godkendelse af en kursusaktivitet foregå via det link du finder via læger.dk / PLO / Efteruddannelse / Refusion for kursusaktivitet og studiemateriale. Her skal du logge på ind med dit personlige NemID. Hvis du ikke har mulighed for at logge på systemet, kan du søge om godkendelse ved at anvende skemaet „Ansøgning om godkendelse af efteruddannelsesaktiviteter”. Det kan findes på læger.dk / PLO / Efteruddannelse / Godkendelse af kurser.

6.2.1. Informationskrav til ansøgninger fra kursusudbydere

Typisk er udbyderen ansvarlig for at søge om godkendelse af kurser og andre efteruddannelsesaktiviteter. Det skal ske senest en måned før, aktiviteten afholdes. For at opnå godkendelse skal udbyderen give en fyldestgørende redegørelse for følgende:

Kursets formål	Kursets formål beskrives.
Relevans for patientbehandlingen i almen praksis	Kursets formål og indhold beskrives med reference til konkrete mål i den almenmedicinske målbeskrivelse. Hvilke mål er helt eller delvist dækket, og i hvilket omfang?
Forventet effekt på klinisk praksis	Hvordan sikres det, at kurset efterfølgende har en effekt på klinisk praksis? På hvilke områder og i hvilket omfang?
Begrundelse for den valgte afviklingsform	Hvordan er kurset tilrettelagt? Hvad er fordelingen mellem eksempelvis konfrontationsundervisning, gruppearbejde, andre aktiviteter og selvstudier?
Fagligt niveau og målgruppe	Hvem har deltaget i planlægningsfasen, og hvem underviser? Aktuel beskæftigelse og faglig baggrund anføres. Hvem er målgruppen? Alment praktiserende læger generelt, alment praktiserende læger med særlige interesser eller en bredere kreds af fagpersoner med forskellig baggrund?
Program for kurset	Redegør for omfang, indhold, relevans for almen praksis og det faglige niveau, så der kan foretages en vurdering af, hvorvidt formål, indhold, niveau og omfang er i overensstemmelse.
Evalueringsmetode (kun ved selvvalgt efteruddannelse)	Ved selvvalgt efteruddannelse angives evalueringsmetoden. Efteruddannelsessekretariatet står for evalueringen af kurser godkendt som systematisk efteruddannelse.
Redegørelse for hvordan temaets læringsmål dækkes (kun systematisk efteruddannelse)	Ønskes aktiviteten gennemført som systematisk efteruddannelse, skal der redegøres for, hvilket tema aktiviteten er en del af, samt hvordan man påtænker at dække temaets læringsmål.

En mindre del af de udbudte efteruddannelsesaktiviteter vil kunne udtages til en særligt omfattende evaluering med henblik på vurdering af aktivitetens påvirkning på efterfølgende praksis. Denne evaluering foretages af sekretariatet for Fonden for Almen Praksis. Resultatet formidles til kursusudbyderen, der er forpligtet til at inddrage denne viden i tilrettelæggelsen af efterfølgende eller nye lignende aktiviteter.

6.2.2. Informationskrav til ansøgninger fra enkeltlæger

I visse tilfælde skal du som deltager selv søge om godkendelse. Det gælder, hvis du ønsker refusion for en aktivitet, som udbyderen ikke har søgt godkendt. Det vil typisk være i forbindelse med kurser og kongresser, der er arrangeret af udenlandske udbydere. I de tilfælde kan du søge om en generel godkendelse af aktiviteten som refusionsberettiget. Der kræves i den forbindelse en mindre detaljeringsgrad for indsendelse af oplysninger end for kursusudbydere. Et program for aktiviteten skal dog som minimum vedlægges, og det skal oplyses, om aktiviteten søges godkendt som selvvalgt eller systematisk efteruddannelse.

Kurser der kun dækker en mindre del af den almen medicinske målbeskrivelse og ikke kan opnå en generel godkendelse, kan i visse tilfælde godkendes individuelt. Det kræver, at aktiviteten er særlig relevant for dig og dit arbejde. I det tilfælde skal du ved din ansøgning, ud over program, vedhæfte en begrundelse for, hvorfor du mener kurser skal godkendes. Såfremt der er tale om en aktivitet af betydeligt omfang (dvs. 4 kursusdage eller mere), skal du skrive, hvordan du får sikret bredden i din efteruddannelse, herunder om du har deltaget i lignende specialiserede kurser inden for de sidste 5 år.

6.2.3. Anke

Afslag på godkendelse af kursusaktivitet eller studiemateriale kan skriftligt ankes til Fagligt Efteruddannelsesudvalg og bestyrelsen i Fonden for Almen Praksis. For at sikre en grundig sagsbehandling forelægges din anke efter reglerne først i Fagligt Efteruddannelsesudvalg, som holder møde ca. 4 gange årligt. Hvis Fagligt Efteruddannelsesudvalg fastholder afslaget, kan du anmode om, at din anke bliver forelagt bestyrelsen i Fonden for Almen Praksis. Bestyrelsen møder ca. 3 gange årligt, og derudover vil der ske en skriftlig votering. Der kan derfor være en lang ekspeditionstid.

7. Hvor kommer midlerne fra?

Midlerne til din efteruddannelseskonto kommer fra indbetalinger fra regionerne og Administrationsudvalget. Derudover tildeles der midler gennem ekstraordinære tildeling besluttet af Fonden for Almen Praksis.

7.1. Regionerne

Indbetalingerne kommer primært fra regionerne, og de korrigeres årligt. I 2016 indbetaler regionerne 13,83 kr. pr. gruppe 1-sikret til Fonden for Almen Praksis. Dertil kommer regionernes udgifter til DGE-ordningen (den gruppebaserede efteruddannelse). DGE-ordningen blev lagt ud til regionerne pr. 1. oktober 2008, hvilket betyder, at regionerne afsætter 1,39 kr. pr. gruppe 1-sikret til regionens pulje for kvalitetsudvikling og efteruddannelse i 2016, hvor beløbet reserveres til DGE-ordningen.

7.2. Administrationsudvalget

Administrationsudvalget, som tidligere har udbetalt midler til efteruddannelse, har vedtaget, at der skal ydes et tilskud til fonden hvert år i forbindelse med indbetaling fra RLTN.

7.3. Ekstraordinær tildeling af midler og renteindtægter

Selvom regionerne indbetaler beløb i månedlige rater, har Fonden for Almen Praksis valgt at stille det samlede beløb pr. læge til rådighed ved årets begyndelse, idet der forudsættes et nogenlunde jævnt træk på fonden henover kalenderåret.

Ved årsafslutningen bliver fondens samlede resultat opgjort, herunder om der som følge af toårsreglen skal tilbageføres midler til fonden, som den enkelte læge ikke har udnyttet. Fondens bestyrelse tager årligt stilling til, om regnskabet giver baggrund for ekstraordinære tildeling til den enkelte læge som følge af et overskud.

Fonden for Almen Praksis oppebærer også renteindtægter af fondens likviditet. Renteindtægterne tilskrives fonden som helhed og ikke den enkelte læges konto. Af de samlede midler afsættes penge til udvikling og administration. Bestyrelsen træffer hvert år, på baggrund af det kommende års budget, beslutning om, hvor mange penge der kan indsættes på den enkelte læges konto i fonden.

8. Om Fonden for Almen Praksis

Fonden for Almen Praksis blev etableret med overenskomsten mellem PLO og RLTN i 2014. Fonden er en videreførelse af Efteruddannelsesfonden, som nu er lagt sammen med en række fonde inden for kvalitets- og forskningsområdet. Formålet med Fonden for Almen Praksis er blandt andet at skabe bedre vilkår for en permanent og bred efteruddannelse for de praktiserende læger, herunder at formidle finansiering og tilskud til efteruddannelsesaktiviteter.

En overvejende del af fondens midler tilføres lægerne og har således forbedret de økonomiske rammer for de praktiserende lægers efteruddannelse. En øget aktivitet er dog ikke i sig selv en garanti for en styrket efteruddannelse. Fonden har derfor også mulighed for at igangsætte udviklingsaktiviteter som led i bestræbelserne på at styrke og kvalificere de praktiserende lægers efteruddannelse.

8.1. Efteruddannelsessekretariatet

Fondens sekretariat i PLO har ansvaret for den daglige drift af fonden og tager sig af alle udbetalinger. Du er altid velkommen til at kontakte sekretariatet med spørgsmål eller kommentarer vedrørende udbetaling fra fonden eller til fonden generelt.

Adresse: Fonden for Almen Praksis
Efteruddannelsessekretariatet
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Telefon: 3544 8498
Fax: 3544 8599
E-mail: euf.plo@dadl.dk

8.2. Fagligt Efteruddannelsesudvalg

Fagligt Efteruddannelsesudvalg er de alment praktiserende lægers udvalg for efteruddannelse. Medlemmerne udpeges af PLO og DSAM.

Efteruddannelsessekretariatet i Fonden for Almen Praksis samarbejder med Fagligt Efteruddannelsesudvalg, som står for den faglige godkendelse af efteruddannelsesaktiviteterne. Fagligt Efteruddannelsesudvalg sekretariatsbetjenes af PLO Efteruddannelse. Spørgsmål vedrørende godkendelse af kursusaktivitet eller generelt til Fagligt Efteruddannelsesudvalg er velkomne.

Adresse: Fagligt Efteruddannelsesudvalg
c/o PLO Efteruddannelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Telefon: 3544 8498
Fax: 3544 8599
E-mail: euf.plo@dadl.dk

9. Bilag

Curriculum for systematisk efteruddannelse for praktiserende læger

---

Det beskrevne curriculum for systematisk efteruddannelse er baseret på en behovsanalyse, der er trianguleret af forskellige interessenter og vedtaget af bestyrelsen i Fonden for Almen Praksis 7. april 2014.

Af hensyn til funktionaliteten er det beskrevne curriculum inddelt i 4 dele. Hver del svarer til et års systematisk efteruddannelsesaktivitet dvs. 3 kursusdage.

Hver del består af 1 eller 2 temaer. Temaerne er ikke nødvendigvis logisk indbyrdes forbundne, og de vil kunne undervises i uafhængigt af hinanden. Temaerne er beskrevet i de vedlagte kursusbeskrivelser. Beskrivelserne omfatter de 4 første dele af curriculum for systematisk efteruddannelse.

Curriculum Del 1

Tema 1: Den diagnostiske udfordring i almen praksis

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers diagnostiske færdigheder både i relation til identifikation af alvorlig lidelse, udredning af uspecifikke symptomer og funktionelle lidelser, afklaring af komplekse bio-psykosociale problemstillinger og i relation til at undgå overdiagnosticering og sygeliggørelse af raske personer. At styrke de deltagende læger i rationel brug af parakliniske og billeddiagnostiske undersøgelser.

Curriculum Del 2

Tema 2A: Patienter med kronisk sygdom og multimorbiditet

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers evner til håndtering og behandling af patienter med kronisk sygdom og multimorbiditet, herunder at give et indblik i principper for, hvad kronisk sygdom og multisygdom er, og hvordan man organiserer sin indsats i praksis.

Tema 2B: Den døende patient

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers evne til at behandle døende patienter i eget hjem eller på plejehjem og til at samarbejde med pårørende samt regionale og kommunale samarbejdspartnere.

Curriculum Del 3

Tema 3: Børn og unge i almen praksis

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers evne til at håndtere, udrede, diagnosticere og behandle barnealderens sygdomme somatisk og psykisk i almen praksis, herunder kommunikation med børnefamilier og samarbejde med og visitation til kommune, speciallæger og sygehuse.

Curriculum Del 4

Tema 4A: Patienter med psykiske og psykiatriske problemstillinger i almen praksis

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers evne til at håndtere patienter i praksis, der er socialt marginaliserede, sårbare og misbrugende, samt patienter med tristhed, sorg, krise, stressrelaterede tilstande, depression, angst, psykoser og personlighedsforstyrrelser.

Tema 4B: Den ældre patient

Formål med efteruddannelsesaktiviteten er at styrke de deltagende lægers evne til at kende egen rolle samt at udrede, håndtere og behandle den ældre patients sygdomme og problemstillinger i almen praksis.

DEL 1

Tema 1: Den diagnostiske udfordring i almen praksis

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 15 timer eksklusiv pauser, svarende til 3 hele kursusdage.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers diagnostiske færdigheder både i relation til identifikation af alvorlig lidelse, udredning af uspecifikke symptomer og funktionelle lidelser, afklaring af komplekse biopsykosociale problemstillinger og i relation til at undgå overdiagnosticering og sygeliggørelse af raske personer. At styrke de deltagende læger i rationel brug af parakliniske og billeddiagnostiske undersøgelser.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Udredning af uspecifikke symptomer: Der skal tages udgangspunkt i to hyppige kontaktårsager: Svimmelhed og træthed hos patienten. Herunder hvordan der anvendes en tværgående medicinsk viden og en psykosocial forståelse med en individbaseret tilgang.

Tidlig diagnostik af alvorlig lidelse: Udfordringer ved diagnostik og brug af diagnostiske instrumenter ved praksissjældne, alvorlige lidelser, herunder cancersygdom. Det bør inddrages, hvordan lægens „mavefornemmelse” kan kombineres med kliniske vejledninger i identificeringen af mindre indlysende tegn på alvorlig sygdom og ved fravær af „alarmsymptomer”. Derudover bør kendskabet til principper for lægesøgning, symptomer og henvisninger styrkes.

Over- og underdiagnostik i klinikken: Hvornår er et funktionstab en diagnose værdig eller skyldig? Hvad betyder en diagnose for patienten? Hvornår kan en diagnose opleves som en god forklaring? Og hvornår vil det opleves som en dom? Hvordan afbalanceres et øget fokus på tidlig diagnostik med et fokus på at undgå overdiagnostik/sygeliggørelse af raske personer og/eller et u hensigtsmæssigt henvisningsmønster, herunder screening?

Masser af symptomer, men fravær af diagnose: Udredning og behandling af patienter med funktionelle lidelser.

Rationel brug af parakliniske undersøgelser inden for laboratorie- og billeddiagnostik: Det bør diskuteres, hvordan man undgår over- og underforbrug af parakliniske undersøgelser, og betydningen af den positive, prædiktive værdi i tolkningen af parakliniske svar bør repeteres.

Hvornår tester man for at finde en diagnose, og hvornår tester man for at udelukke alvorlig sygdom? Hvilke former for billeddiagnostik er mest hensigtsmæssige ved forskellige kliniske problemstillinger, og hvordan tolkes en uventet, skæv blodprøveværdi?

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Kommunikationen, sygehistorien og patientens fortælling som basis for diagnostik Den gode kommunikation med patienten som basis for optimeret diagnostik i almen praksis.

Samarbejde med sekundær sektor i den diagnostiske proces.

Forhold omkring organisation

Tilrettelæggelse internt i praksis omkring den diagnostiske proces, herunder styr på prøvesvar, ansvar, opgavefordeling og planlagt opfølgning.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.

DEL 2

Tema 2A: Patienter med kronisk sygdom og multimorbiditet

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 10 timer eksklusiv pauser, svarende til 2 hele kursusdage.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers evner til håndtering og behandling af patienter med kronisk sygdom og multimorbiditet, herunder at give et indblik i principper for hvad kronisk sygdom og multisygdom er, og hvordan man organiserer sin indsats i praksis.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Evidensbaseret, opdateret viden vedrørende kroniske sygdomme som diabetes mellitus, iskæmisk hjertesygdom, atrieflimmer, KOL og eventuelt andre relevante, kroniske lidelser/sygdomme.

Håndtering, kontrol, monitorering og behandlingsjustering af den multimorbide patient med flere kroniske sygdomme, herunder udfordringer ved anvendelse af kliniske vejledninger til disse patienter.

Håndtering af dilemmaer omkring indlæggelse versus det at forblive i eget hjem/plejehjem.

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Lægen som tovholder for den kroniske, multimorbide patient.

Lægens rolle i et tværsektorielt samarbejde omkring patienter med kronisk sygdom.

Styrke kendskab til kommunale og regionale samarbejdsflader og tilbud.

Sygemelding, ressourceforløb eller pension. Hensigtsmæssig brug af sygemeldinger, attestarbejde og nødvendig viden om socialmedicin og andet lægeligt samarbejde med kommuner.

Forhold omkring organisation

Kronikerindsats i almen praksis og intern organisation i egen praksis vedrørende patienter med kroniske sygdomme og multimorbiditet.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.

Tema 2B: Den døende patient

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 5 timer eksklusiv pauser, svarende til 1 hel kursusdag.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers evne til at behandle døende patienter i eget hjem eller på plejehjem og evne til at samarbejde med pårørende samt regionale og kommunale samarbejdspartnere.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Hvad er en palliativ indsats?

Patientens og pårørendes bekymringer og ønsker i relation til død og dødssted.

Hvornår er man døende? Samt dødens faser.

Overgangen fra kurativ til palliativ behandling.

Hyppige symptomer ved den døende.

Medicinsk behandling og symptomkontrol i relation til den palliative indsats med fokus på den sidste tid i det palliative forløb.

Psykologiske, sociale og eksistentielle problemstillinger i relation til døden.

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Egen læge som gennemgående sundhedsperson.

Samtalen med patienten og de pårørende, herunder formidling af dårlige prognostiske nyheder.

Samarbejde og kommunikation med hjemmepleje, socialrådgiver og sekundær sektor, herunder terminalerklæring og tilskud.

Forhold omkring organisation

Logistik og tjeklister i egen praksis vedrørende terminale patienter.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.

DEL 3

Tema 3: Børn og unge i almen praksis

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 15 timer eksklusiv pauser, svarende til 3 hele kursusdage.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers evne til at håndtere, udrede, diagnosticere og behandle barnealderens sygdomme somatisk og psykisk i almen praksis, herunder kommunikation med børnefamilier og samarbejde med og visitation til kommune, speciallæger og sygehuse.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Udredning og behandling af børn med hyppige somatiske, akutte og tilbagevendende tilstande, herunder symptomer fra luftveje, hjerte, bevægeapparat, mave, tarm, urinveje samt centralnervesystem.

Udredning og initial behandling af børn med alvorlig sygdom.

Børn med smertetilstande, herunder hovedpine og mavesmerter.

Børn med adfærdsforstyrrelser, herunder ADHD - lægens rolle i udredning og støtte til forældre.

Identifikation og deltagelse i udredning af teenagere med depressioner, selvmutilering og spiseforstyrrelser, herunder støtte til de unge og deres forældre.

Børn med trivselsproblemer, identifikation og deltagelse i udredning og støtte til barnet og forældrene.

Børn der er truet og/eller udsat, herunder børn der vokser op i den syge familie. Identifikation og deltagelse i udredning og støtte til barnet og forældrene. Hvordan og hvornår foretages indberetninger til de sociale myndigheder?

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Kommunikation med barnet og familien/forældrene.

Samarbejde med kommune, institutioner, speciallæger og sygehuse/ambulatorier.

Forhold omkring organisation

Organisering i egen praksis vedrørende håndtering af somatisk og psykisk syge børn, såvel akutte som kroniske tilstande.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.

DEL 4

Tema 4A: Patienter med psykiske og psykiatriske problemstillinger i almen praksis

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 10 timer eksklusiv pauser, svarende til 2 hele kursusdage.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers evne til at håndtere patienter i praksis, der er socialt marginaliserede, sårbare og misbrugende, samt patienter med tristhed, sorg, krise, stressrelaterede tilstande, depression, angst, psykoser og personlighedsforstyrrelser.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Træne hvordan lægen kan skelne mellem stress, sorg, eksistentielle problemer og depression.

Diagnostik, anvendelse af relevante psykometriske tests, behandling og omsorg i forhold til patienten med: Fødselsdepression og depression efter alvorlig sygdom, krise, stressrelaterede symptomer, PTSD, personlighedsforstyrrelser, angstlidelser og psykisk sygdom med samtidige somatiske helbredsproblemer/misbrug.

Vurdering af selvmordsrisiko, funktionsniveau og kognitivt niveau.

Behandling både farmakologisk og nonfarmakologisk af depression i almen praksis.

Introduktion til psykoterapi i almen praksis.

Diagnostik, behandling og omsorg for patienten med mulig psykose og selvmordsrisiko, som det præsenteres i almen praksis eller på lægevagten, herunder indikationer for tvangsindlæggelse.

Diagnostik, behandling og omsorg for patienten, der er socialt marginaliseret.

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Kommunikation med patienter med psykiske symptomer.

Samarbejde med det psykiatriske system og de sociale myndigheder, herunder hensigtsmæssig brug af attester og henvisninger.

Samarbejde med det kommunale system om særligt udsatte patienter.

Forhold omkring organisation

Organisering i praksis m.h.p. forløbsplanlægning og opfølgende behandling af patienter med psykisk sygdom, herunder et særlig fokus på socialt marginaliserede patienter og patienter med suboptimal evne til egenomsorg.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.

TEMA 4B: Den ældre patient

Såfremt emnerne dækkes som del i et større kursusforløb, kan titlen indgå som en undertitel.

Aktivitetens form og varighed

Kombination af oplæg og deltagerinvolverende undervisning. Anvendte sygehistorier bør tage udgangspunkt i almen praksis.

Varigheden er sat til 5 timer eksklusiv pauser, svarende til 1 hel kursusdag.

Formål med aktiviteten

At styrke de deltagende lægers evne til at kende egen rolle og udrede, håndtere og behandle den ældre patienters sygdomme og problemstillinger i almen praksis.

Emner som aktiviteten skal omhandle:

Medicinske færdigheder og viden

Diagnosticering, behandling og lægefaglig omsorg for ældre patienter, herunder ældre patienter med multimorbiditet, faldtendens, funktionstab, psykologiske og sociale problemer.

Polyfarmaci, smertebehandling og medicinbivirkninger hos ældre.

Håndtering af typiske helbredsmæssige problemstillinger hos ældre, herunder multimorbiditet, osteoporose, artrose, obstipation, inkontinens, syns- og høresvækkelse, sorg og tristhed.

Udredning, diagnostik og håndtering af den ældre med konfusion, forvirring og delir.

Fokus på udredning af depression, demens, somatisk delir og misbrug.

Forhold vedrørende kommunikation og samarbejde

Egen læge som gennemgående sundhedsperson og tovholder.

Samtalen med den ældre patient og de pårørende.

Samarbejde og kommunikation med de pårørende, kommune, fysioterapeuter og træningstilbud, hjemmepleje, socialrådgiver og sekundær sektor.

Forhold omkring organisation

Organisation i egen praksis vedrørende håndtering og kontrol af de ældre patienter, herunder hjemmebesøg og forebyggende besøg.

Implementering

Hvordan får vi ny viden og erkendelser med hjem i praksis? Gerne forslag til helt konkrete implementeringsstrategier og plan for opfølgning på praksis.